

УДК [782.071.1Ж.Массне/.792.071.1.Пехком]:021.2.071.2

DOI <https://doi.org/10.31723/2524-0447-2024-39-2>

Лілія Валеріївна Качуринець

ORCID: 0000-0002-7800-789X

кандидат мистецтвознавства,

старший викладач кафедри вокалу та диригентсько-хорових дисциплін

Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

kachurynetslilia@gmail.com

ПОСТАНОВКА ЕРКІ ПЕХКОМ ОПЕРИ Ж. МАССНЕ «ПОПЕЛЮШКА» ЯК ЗРАЗОК УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ДИРИГЕНТСЬКОГО ПРОЄКТУ ЗА СЦЕНАРІЄМ

Метою роботи є аналіз диригентського проєкту за сценарієм (з використанням технік театралізації та імерсивних технологій) естонського диригента Ерки Пехка, виявлення його особливостей та інновацій. **Методологія дослідження** базується на критичному аналізі (огляді відеоматеріалів для розуміння ідеї та концепції щодо диригентського проєкту), спостереженні (аналізі сучасного виступу диригента, зокрема з'ясуванні його підходу до репетиційної роботи та вибору твору), системному підході (розгляді диригентського проєкту як системи складників у сукупності їхніх взаємозв'язків), структурному аналізі (виявленні мистецьких та технологічних характеристик диригентського проєкту). **Наукова новизна** обумовлюється введенням до наукового обігу матеріалів аналізу авторського проєкту Е. Пехка (постановки опери Ж. Массне «Попелюшка» (2023) в театрі Ендла (Endla teater, м. Пярну, Естонська Республіка)) з позиції диригентського проєкту за сценарієм. **Висновки.** Диригентський проєкт Ерки Пехка враховує сучасні мистецькі та соціокультурні тенденції, є заходом за сценарієм (з використанням технік театралізації та імерсивних технологій), який включає ретельне планування та реалізацію різних етапів творчого процесу, починаючи від концептуального розроблення ідеї до її втілення на сцені. Митець ретельно аналізує кожен аспект свого проєкту, інтегруючи сучасні технології, міждисциплінарні підходи та інноваційні методи роботи. Диригентом продумані всі компоненти заходу (ідею, бізнес-плану, фінансове забезпечення, проведення рекламної кампанії, артменеджмент, репертуар, організація та проведення репетицій, інтерпретація музичного твору, забезпечення міжкультурного діалогу, інтерактивне диригування, урахування естетичної та культурної цінності), що забезпечує успішність диригентського проєкту. Ерки Пехк демонструє зразковий підхід до сучасного диригування, поєднуючи традиції та новаторство, що сприяє створенню

інтерактивних та багатограних музичних творів, які резонують із сучасною аудиторією. Значний міжнародний резонанс диригентського проєкту Е. Пехка сприяє культурному обміну, збагаченню музичного мистецтва на глобальному рівні.

Ключові слова: мистецький проєкт, диригентський проєкт, проєкт за сценарієм, Еркі Пехк.

Kachurynets Liliia Valeriivna, Candidate of Art History, Senior Lecturer at the Department of Vocal and Conducting-Choral Disciplines of the Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

Erki Pehk's staging of J. Massenet's opera «Cinderella» as an example of the successful implementation of a conductor's project based on a script

The objective of the work is to analyse the conducting project based on the script (using theatricalization techniques and immersive technologies) of the Estonian conductor Erki Pehk, to identify its features and innovations. **The research methodology** is based on critical analysis (review of video materials to understand the idea and concept of the conducting project), observation (analysis of the conductor's modern performance, in particular clarification of his approach to rehearsal work and selection of the work), systemic approach (consideration of the conducting project as a system of components in the totality of their interrelationships), structural analysis (identification of the artistic and technological characteristics of the conducting project). **The scientific novelty** is conditioned by the introduction into the scientific circulation of the materials of the analysis of the author's project by E. Pehk (production of the opera by J. Massenet «Cinderella» (2023) in the Endla theatre (Parnu, Republic of Estonia)) from the position of the conductor's project according to the script. **Conclusions.** Erki Pehk's conductor's project takes into account modern artistic and socio-cultural trends, is a scripted event (using theatricalization techniques and immersive technologies), which includes careful planning and implementation of various stages of the creative process, starting from the conceptual development of the idea to its implementation on stage. The artist carefully analyses every aspect of his project, integrating modern technologies, interdisciplinary approaches and innovative methods of work. The conductor thought out all the components of the event (idea, business plan, financial support, conducting an advertising campaign, art management, repertoire, organization and holding of rehearsals, interpretation of a musical piece, ensuring intercultural dialogue, interactive conducting, taking into account aesthetic and cultural value), which ensures the success of the conductor's project. Erki Pehk demonstrates an exemplary approach to contemporary conducting, combining tradition and innovation to create interactive and multi-faceted musical works that resonate with modern audiences. The significant international resonance of E. Pehk's conductor's project contributes to cultural exchange and the enrichment of musical art on the global level.

Key words: artistic project, conductor's project, scripted project, Erki Pehk.

Актуальність теми дослідження. Мистецтво диригування є одним з найскладніших напрямків виконавської культури. Диригент – це не просто лідер оркестру чи хору, це творець, який формує музичний простір, дає життя творам і перетворює їх на живі емоції та історії. Тому, останнім часом, особливого значення набувають мистецькі проекти, які є результатом бачення і втілення диригентом творчої ідеї. Вивчення цієї проблематики цікаве з кількох причин.

По-перше, аналіз досвіду диригентів з різних куточків світу дозволяє нам глибше зрозуміти різноманітність культурних підходів. Вивчення диригентських проектів дозволяє зберігати і розвивати музичну традицію, передавати її новим поколінням. По-друге, вивчення успішних проектів є необхідним кроком професійного розвитку молодих музикантів. Аналізуючи роботи диригентів, вони можуть запозичити найкращі практики, зрозуміти, які підходи є найбільш ефективними, та уникнути поширених помилок. По-третє, сучасний світ музики постійно змінюється та розвивається. Новітні технології, зміна суспільних запитів, глобалізація – все це вимагає нових підходів до диригування та музичної творчості. Вивчення міжнародних проектів та досвіду дозволяє митцям бути в курсі новітніх тенденцій, впроваджувати інновації та адаптувати свою роботу до сучасних вимог. Наостанок, музика має величезний вплив на суспільство, вона здатна надихати та об'єднувати. Вивчення успішних диригентських проектів показує, як за допомогою музики можна досягати значних соціальних змін, створювати позитивні емоційні переживання та сприяти гармонізації суспільства. Це особливо важливо в умовах сучасних викликів та криз, коли мистецтво може стати потужним інструментом підтримки людства.

Мета дослідження – проаналізувати диригентський проект за сценарієм (з використанням технік театралізації та імерсивних технологій) естонського диригента Еркі Пехка, виявити його особливості та інновації. **Наукова новизна** обумовлюється введенням до наукового обігу матеріалів аналізу авторського проекту Е. Пехка (постановки опери Ж. Массне «Попелюшка» (2023) в театрі Ендла (Endla teater, м. Пярну, Естонська Республіка).

Виклад основного матеріалу. Перехід від традиційних до інноваційних форм музичного виконавства змінив роль диригента у XXI столітті. Керівники колективів виступають у ролі творчого лідера, вносять новаторські ідеї у виконання музичних творів, передбачають організацію, мотивацію та вдосконалення музичного колективу. Упровадження цікавих ідей, експериментів із різноманітними музичними стилями та жанрами, застосування сучасних технологій у диригентській практиці спричиняють створення унікального та захопливого музичного продукту [1, с. 155].

Щоб зрозуміти природу диригентського проєкту, необхідно звернутися до визначення мистецького проєкту. Він визначається як організована діяльність, спрямована на створення, розвиток та презентацію художніх творів або культурних подій та включає у себе планування, виконання і завершення певного комплексу заходів, що мають на меті досягнення конкретних естетичних або соціокультурних цілей [1]. Диригентський проєкт, як частина мистецького проєкту, представляє собою спеціалізовану форму творчої діяльності, що зосереджена на музичному виконанні і керівництві музичним колективом. Він є інструментом реалізації ширшого мистецького задуму, що інтегрує музичне виконання у загальний культурний простір. Диригент розглядається як особа, що відповідає за керування проєктом, надаючи йому необхідної направленості, за вибір ідеї, розробку бізнес-плану, фінансове планування, проведення рекламної кампанії, артменеджмент (керівництво музикантами, звукорежисерами, освітленням тощо), формування репертуару, організацію та проведення репетицій, інтерпретацію музичних творів, ведення міжкультурного діалогу, інтерактивне диригування виставою, урахування естетичної та культурної цінності [1, с. 155].

Дослідження диригентських проєктів виявило низку відмінностей і спільних рис. Наприклад, група заходів змодельованих за сценарієм, базуються на використанні технік театралізації та імерсивних технологій. Вона вражає глядача своєю унікальністю та захопливістю, з особливою увагою до деталей, взаємодії учасників та формування неповторних вражень [1, с. 153–154].

Ураховуючи економічні виклики та можливості XXI століття, диригенти переосмислюють свою роль, стаючи висококваліфікованими менеджерами, здатними ефективно вирішувати завдання фінансування та розвитку мистецьких проєктів. Так, оперна музика, взаємодіючи із саунд-артом, експериментальною хореографією та технологіями TikTok, світловим шоу, штучним інтелектом, віртуальними та друкованими медіа, віртуальними художніми інсталяціями, інтерактивними елементами, подіумом, модою, дизайном та візажем, злилася в диригентському проєкті естонського диригента Е. Пехка (Erki Pehk) – сучасній постановці опери Ж. Массне «Попелюшка» (2023) в театрі Ендла (Endla teater, м. Пярну, Естонська Республіка) [6].

Беручи до уваги компоненти диригентської проєктної діяльності проаналізуємо його постановку за вибором ідеї, розробкою бізнес-плану, фінансовим плануванням, проведенням рекламної кампанії, артменеджментом (керівництвом музикантами, звукорежисерами, освітленням тощо), формуванням репертуару, організацією та проведенням репетицій, творчою інтерпретацією музичного твору, веденням міжкультурного діалогу, інтерактивним диригуванням виставою, урахуванням естетичної та культурної цінності і, як результат, досягненням успіху [1, с. 53]. Так, вибір ідеї в диригентській проєктній діяльності становить суттєвий етап творчого процесу, який не лише приводить до визначення концепції вистави чи музичного виконання, але й слугує віддзеркаленням особистих поглядів диригента на мистецьке втілення, виражаючи його унікальну творчість та індивідуальний підхід до музичного твору. В одному з інтерв'ю диригент зазначив: «Наша сценічна адаптація сягає витоків віртуального світу та розглядає вплив технологічного прогресу на наші можливості бути Попелюшкою, принцом, супермоделлю чи гостем президента на червоній доріжці. Цей концепт реалізується у формі візуальної гри на сцені, що надає музиці Ж. Массне фантастичності» [2]. Головною ідеєю проєкту стала спроба аналізу проблем самотності, взаємовідносин між людьми та важливості родини, яке здійснюється через призму актуальних суспільних реалій, з особливим акцентом на вплив технологічного прогресу в нашому сприйнятті навколишнього світу. Такий вибір

ідеї не лише дозволив Е. Пехку виразити своє художнє бачення, але й створив новий погляд глядачів на класичну оперу, надаючи їй захопливого та сучасного вигляду [1, с. 156–157].

Розробка бізнес-плану проєкту Е. Пехка (постановка опери «Попелюшка») розпочалася із визначення головної ідеї та окреслення її мети – створення унікального театрального продукту, який об'єднає класичну музику та інноваційні технології, через створення паралельної реальності, де люди можуть отримати бажану версію себе [1, с. 157]. На наступному етапі ініціатор провів аналіз інтересу глядачів до сучасних інтерпретацій класичної опери та імерсивного театру в цьому регіоні. Здійснено також оцінку конкурентного середовища, успішних ініціатив схожого формату і в Естонській Республіці, й у світі. Аналіз показав, що серед одинадцяти вже реалізованих оперних постановок у Пярнуському театрі «Ендла» до 2023 року сучасні експериментальні твори відсутні. Репертуар театру включав опери Д. Верді («Трубадур», «Травіата», «Ріголетто» та «Аїда»), які посідали перші позиції в загальному рейтингу постановок [6].

Вибір диригента зупинився на творі «Попелюшка», оскільки в світі існує понад двадцять її версій. Але найбільш популярною залишається «La Cenerentola» (1817) Д. Россіні. Водночас, «Cendrillon» Ж. Массне, прем'єра якої відбулася в Парижі у 1899 році, залишається менш відомою. Е. Пехк зазначив: «Якщо вірити найпопулярнішій американській сопрано Рене Флемінг, цю оперу рідко можна побачити на сцені, адже знайти відповідних співаків на головні ролі – завдання неможливе. Слід подякувати польській меццо-сопрано Зузанні Налевасек, яка виконала головну партію, за те, що відтепер ще один шедевр Массне прикрашає список опер, що ставляться в Естонії» [6].

Художнє втілення опери «Попелюшка» здійснювалося за допомогою театралізації та імерсивних технологій (імітація віртуальної реальності, штучного інтелекту, експлуатація смартфонів, платформ Instagram та TikTok, прямої трансляції, LED-екрану та інших ефектів) [1, с. 157–158].

Процес відбору виконавців для постановки опери «Попелюшка» Ж. Массне передбачав урахування художніх та емо-

ційних сторін постановки. До акторського складу увійшли мецо сопрано З. Налеваскі (Zuzanna Nalewajeki (Республіка Польща) – Люсетта або Попелюшка), сопрано Й. Шлежайте (Jomantė Šležaitė (Литовська Республіка) – Мадам де ла Хальтьєр), мецо сопрано Е. Левіс (Abigail Levis (США) – Принц снів), сопрано Е. Землені (Eszter Zemlėnyi (Угорщина) – Фея), баритон Л. Паутієніус (Laimonas Pautienius (Литовська Республіка) – батько Попелюшки Пандольф), сопрано Г. Букіне (Gabrielė Bukinė (Литовська Республіка) – Ноемі), сопрано Є. Голецькіте (Ieva Goleckytė (Литовська Республіка) – Доротея), бас В. Прудніковас (Vladimiras Prudnikovas (Литовська Республіка) – Король), хор та оркестр Каунаського державного музичного театру [7].

Відповідно до сюжетної лінії у першому акті постановки події розгортаються на розкішному гірськолижному курорті, де проживає молода дівчина Люсетта, відома як Попелюшка. Сюжет розгортається в соціальній мережі Instagram, де Мадам де ла Хальтьєр (виступаючи в ролі злої мачухи) та зведені сестри конкурують за увагу інтернет-користувачів, розміщуючи свої найкращі фото. Не турбуючи дівочими переживаннями свого батька Пандольфа, що грає комедійну роль бета-чоловіка, який постійно потрапляє в конфлікти з дружиною Мадам де ла Хальтьєр, Попелюшка шукає відповіді на вічні питання щасливої долі в Instagram. Батько та Мачуха із сестрами вже пішли на вечірку, де вони демонструють свою колекцію одягу Королю та ведуть прямі трансляції в Instagram. Перше знайомство Попелюшки та Принца Мрії відбувається у віртуальному чаті, у якому принц запрошує дівчину на королівський прийом до свого замку для перегляду показу моди та техновечірки. Розуміючи, що одягу для прийому немає, дівчина сумує. Завдяки своїй хрещеній Феї, яка за допомогою графіки створює ідеальне вбрання та кришталеві туфельки, дівчина відправляється до замку. У розпал вечірки з'являється Король, який схвалює бажання Принца одружитися. За допомогою штучного інтелекту у віртуальній реальності проводиться кастинг потенційних наречених. Несподівано з'являється Попелюшка, яка вражає всіх своєю природ-

ною красою. Принц закохується та знаходить її в Instagram, починається любовне листування та освідчення в коханні. Однак, коли годинники б'ють північ, дівчина зникає, залишивши лише кришталеву туфельку [4].

У другому акті твору Люсетта переживає через раптове розставання та втрату черевичка. Повернувшись додому, інші члени родини сперечаються: сестри, користуючись Instagram, розповідають Попелюшці, як вони вигнали незнайомку, вважаючи її погано одягнутою. Батько відбирає у сестер телефони та виганяє їх з кімнати. Лишившись сама, Люсетта занурюється в сон, роздумуючи про те, що Принц не любить її, і направляючись до темного лісу, наважується на самогубство. У наступній сцені, у віртуальному темному лісі (з духами та ельфами), Принц і Попелюшка діляться своїми сумнівами, не знаючи про існування один одного. Сцена обривається пробудженням дівчини. У цей час Король видає наказ негайно зібратися в замок всім принцесам для примірки кришталеві туфельки, яку знайшов Принц. Кому вона підійде, стане принцесою дружиною. У кульмінації через відео на LED-екрані залучаються глядачі. Запис відео здійснювався на початку опери: ввійшовши у фойє Ендла крізь скляні ширми, глядачі потрапляли на бал, а джентльмени запрошували усіх приміряти кришталеву туфельку на розкішному оксамитовому кріслі (символізуючи перетин віртуального та реального світу) [8, р. 86]. Розгублений Принц, спостерігаючи за кожним примірянням туфельки, втрачає надію. У цей час Фея дарує Попелюшці елегантний наряд і відправляє її до замку. Побачивши свою кохану, Принц відразу одягає туфельку, яка ідеально підходить за розміром. Король оголошує про весілля [5].

Автор ідеї, розраховуючи утворення бюджету для реалізації задуманого проекту, оцінював витрати на постановку, забезпечення технічними засобами, маркетинг і рекламу, пошук інвесторів, грантів, спонсорів та інших джерел фінансування. Нам невідомо остаточна цифра бюджету. Проте важливо відзначити таких спонсорів, як торгівельні мережі «Tori Siidritalu» та «Tamme talu ürdiaed», магазин прянощів саду «Tamme Talu», медіамовлення «ERR uudised», естонський громадський телевізійний канал

ЕТВ, театр перформативних мистецтв «Endla Teater», асоціація автоспорту «Eesti Autosportid Liit», а також Міжнародний фестиваль оперної музики в Пярну «PromFest» [11].

Маркетингова стратегія у формуванні бренду «Попелюшки» спроектована з використанням комплексного підходу, який охоплював і онлайн, і офлайн-канали. Офлайн-канали охоплювали використання вебпростору (офіс за адресою: Keskväljak 1, Pärnu, Estonia), місцеве радіомовлення «Tre Raadio Pärnu», торговий заклад автоспорту «Peugeot», публікації в британському журналі про оперне мистецтво «Opera Magazine», періодичному виданні «Säde» та в модерністичному літературному журналі «Orpheus» [11]. Онлайн-канали забезпечували присутність на: YouTube (<https://www.youtube.com/promfest>), соціальних мережах Facebook (<https://www.facebook.com/promfest>) та Instagram (https://www.instagram.com/promfest_est/), а також використання електронної пошти (info@promfest.ee), месенджера «PromFest» та інтернет-реклами. Цей комплексний підхід мав залучити велику зацікавленість аудиторії [1 с. 160].

У процесі формування професійної та експертної команди для реалізації проєкту, забезпечення оптимальних робочих процесів та міжособистісних взаємозв'язків автор та диригент Е. Пехк порушує чинну ієрархію в класичному оперному середовищі. Основним аспектом його творчого підходу є встановлення тандему митців, до якого входять режисер та хореограф Ю. Наель, художник М. Нурмс, світловий інженер А. Кулагін та відеохудожник і комп'ютерний дизайнер Л. Свірскас [3].

У процесі визначення потенційних ризиків або аналізу можливих проблем автор передбачив заздалегідь повноту заповнення глядацької зали «Endla Teater» (яка налічує 572 місця). Було виявлено, що популярність та попит на виставу «Попелюшка» є 100 %, на що вказало викуплення квитків за тиждень до запланованої прем'єри, яка відбулася 10 вересня 2023 року. З урахуванням виявленого інтересу глядачів та бажання багатьох відвідати виставу, Е. Пехк прийняв рішення щодо повторного показу опери 12 вересня. Реалізація стратегії реклами та взаємодії з аудиторією, аналіз продажів квитків підтверджують ефективність проєкту [6].

Е. Пехк взяв під керівництво рекламний аспект проєкту, використовуючи передові елементи сучасної маркетингової стратегії. Афіші були розміщені на автомобілях «Peugeot» асоціації автоспорту «Eesti Autosporidi Liit». Креативні та нестандартні зображення протягом місяця курсували містом, створюючи враження казкового світу «Попелюшки». При цьому важливо зауважити, що компанія «Peugeot» отримала премію – естонський автомобіль року. На платформі Facebook протягом серпня розігрувались безкоштовні квитки, вечера в ресторані та челендж «Знайти десять відмінностей у рекламі». Учасники мали можливість не лише брати участь у вищезгаданих акціях, але й розповіджувати рекламні матеріали, тим самим генеруючи великий інтерес до події [11].

Арт менеджмент проєкту «Попелюшка» Е. Пехка в театрі Ендла – це велике та амбіційне завдання, яке об'єднує мистецтво, технології та імерсивний досвід для глядачів. До організаційної структури входили: директор проєкту та диригент Е. Пехк, який забезпечував загальну структурну та організаційну цілісність проєкту, керував всіма аспектами підготовки та виконання, відповідав за якість музичної виконавської частини, репетиції з оркестром, хором, вокалістами та балетом; театральний режисер та хореограф Ю. Наель, який відповідав за режисерську концепцію, роботу з акторським складом, хореографію та театралізацію; художник М. Нурмс, який забезпечував розробку костюмів, декорацій, сценічного гриму; технічні директори А. Кулагін та Л. Свірскас, які керували застосуванням інноваційних технологій, звуковим та світловим обладнанням [11].

Основою музичної постановки слугував клавір партитур опери Ж. Массне «Попелюшка». Його інтерпретація в праці режисера виявилася насиченою експериментальними елементами. Зазначимо, що в I та II актах опери використовувалась техно-клубна музика, що внесло у виставу сучасність та інноваційний характер. У четвертій дії II акту, у сцені роздумів Принца (арія Принца Мрії «*Cœur sans amour*» («Серце без любові»)) режисер наніс шари клубної музики на оригінальний музичний матеріал Ж. Массне [9].

Організація та проведення репетицій відбулась на початку квітня 2023 року. У той період творча команда взаємодіяла з артистичним складом, висвітлювала основні ідеї постановки, розподіляла музичні партії, визначала концепцію дій хору та солістів, а також працювала над візуальним оформленням вистави. Другий етап репетицій (травень–червень), був спрямований на узгодження та вдосконалення творчої взаємодії артистів, вивчення партій, подальше вдосконалення концепції та візуальних аспектів. Фінальний етап (серпень) був спрямований на узгодження всіх елементів постановки. Репетиційний процес завершився 29 серпня 2023 року, передуючи прем'єрі опери [9].

Творча інтерпретація опери Ж. Массне «Попелюшка» в сучасній постановці естонського диригента Е. Пехка переносить історію «Попелюшки» в цифровий час, де життя багатьох людей розгортається на екранах смартфонів та в соціальних мережах. Аудиторія не просто спостерігає за виставою, але й стає її активним учасником, розміщуючи фотографії та відео в Instagram та TikTok, створюючи своєрідний ефект реаліті-шоу. Глядачі вступають в інтерактивну взаємодію зі сценою, що дає новий рівень відчуттів та досвіду від перегляду. Інтерпретація опери відзначається своєрідним контрастом. Клубна музика під час балу виходить на перший план, але тут вона співіснує з класичною оперною партитурою, створюючи унікальний музичний діалог. Сольні партії призначені не тільки для живої аудиторії, але й для смартфонів, що символізує відокремленість у віртуальному просторі. Театр Ендла перетворився на арену віртуальної реальності, де публіка не лише брала участь у подіях, але й активно співчувала персонажам. Використання графіки в стилі Nintendo додавало виставі додатковий шар естетики та взаємодії з новітніми медіа. Фантазія у створенні костюмів для опери знімає всі гендерні обмеження (роль Принца Мрії виконує жінка), надаючи їй бінарного вигляду [11].

Упровадження міжкультурної взаємодії в рамках проєкту Е. Пехка ґрунтується на тісній співпраці із експертною командою та артистичним складом різних національностей, а саме Литовської Республіки, Республіки Польща, Сполучених Шта-

тів Америки та Угорщини [11]. Елемент театралізації вистави передбачає застосування костюмів, декорацій, музики та хореографії, що відтворюють сучасний світ та віддзеркалюють різні культурні аспекти. Використання імерсивних технологій впливає на поглиблення емоційного враження аудиторії та формує атмосферу інтернаціональності [1, с. 163].

Інтерактивне керування, впроваджене Е. Пехком у ході постановки опери «Попелюшка», відкрило перед аудиторією можливість взаємодії з музикою та драмою шляхом використання особистих смартфонів. Застосовуючи спеціальні додатки на платформах Instagram та TikTok, аудиторія, утримуючи свої пристрої в беззвучному режимі, розміщувала інформацію із використанням відповідних символів (хештег, який передує ключовому слову чи фразі без пробілів і служить для маркування та організації контенту в соціальних мережах), здійснюючи тим самим резервування столиків у театральному кафе на час антракту. Цей винятковий досвід привів до того, що аудиторія не лише стала учасницею вистави, але й активним співтворцем події, замість традиційної ролі спостерігача. Застосування LED-екранів та інших візуальних ефектів слугувало створенню захопливого та інноваційного візуального враження, яке доповнювало інтерактивне диригування. Ілюзії та ефектні візуальні елементи були вплетені у виставу, надаючи враження глибокого занурення у фантастичний світ казки. Пряма трансляція надавала можливість глядачам спостерігати за виставою в режимі реального часу, де вони мали можливість активно обмінюватися враженнями, фотографіями та відеоматеріалами в соціальних мережах, створюючи тим самим активний віртуальний аудиторний простір [1, с. 163–164].

Автори відзначились вдумливим підходом до дизайну костюмів та сцени, де використання багатофункціональних атрибутів відображається в непередбачуваних та динамічних змінах сценічного простору. Зазначені елементи генерують атмосферу витонченості та елегантності, відповідно до естетичних канонів високого мистецтва. Виразні візуальні ефекти створюють цікавий наочний образ, що сприяє поглибленню розуміння суті

вистави. «Попелюшка» є не лише втіленням музичної творчості, але й важливим внеском у збереження та популяризацію культурних цінностей [1, с. 164].

У постановці сучасної версії опери Ж. Массне «Попелюшка» (2023) Е. Пехк залучає інноваційні театральні концепції і імерсивні технології, здійснює результативну рекламну кампанію, обирає професійну команду та артистів, підтримує високий стандарт естетичних рішень у дизайні сцени та костюмів, тим самим робить внесок у збереження та популяризацію культурних цінностей [10].

Висновки. Отже, диригентський проєкт Ерки Пехка враховує сучасні мистецькі та соціокультурні тенденції, яскраво відображає поетапний сценарій заходів за спрямуванням, який включає ретельне планування та реалізацію різних етапів творчого процесу, починаючи від концептуального розроблення ідеї до її втілення на сцені. Е. Пехк ретельно аналізує кожен аспект свого проєкту, інтегруючи сучасні технології, міждисциплінарні підходи та інноваційні методи роботи. Його проєкт враховує потреби та інтереси сучасної аудиторії, залучаючи її до активної участі та взаємодії; демонструє гармонійне поєднання традицій та інновацій, що дозволяє зберігати спадщину класичної музики, одночасно відкриваючи нові горизонти для її розвитку. Проєкт Ерки Пехка демонструє зразковий підхід до сучасного диригування, поєднуючи традиції та новаторство у рамках цілісного та багатогранного мистецького проєкту, що сприяє створенню інтерактивних та багатогранних музичних творів, які резонують із сучасною аудиторією.

Застосування імерсивних технологій, театралізації та впровадження інновацій у дизайні постановки сучасної версії опери «Попелюшка» Ж. Массне 2023 року втіленої диригентом Е. Пехком, свідчить про активне використання диригентами сучасних технологій для створення унікальних мистецьких продуктів, що забезпечує глибше занурення глядачів у виставу, створюють ситуацію інтерактивності. Таким чином, диригентський проєкт Ерки Пехка є значущим явищем у сучасній музичній культурі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Качуринець Л. В. Диригентська проектна діяльність у XX – на початку XXI століть: дис. ... канд. мист.: 26.00.01 / КНУКиМ. Київ, 2024. 277 с.
2. Aavik A. Tuhkaprints ja Unistuste Triinu. 2023. URL: <https://www.sirp.ee/s1-artiklid/c5-muusika/tuhkaprints-ja-unistuste-triinu/?fbclid=IwAR1pnFхmy2gqXZ4YtbKYy5jPmYT0UDZTwL-CcDXtcpC1wWTS0aZfHORJtYU> (дата звернення: 28.12.2023).
3. Allison J. Estonia Parnu. Opera. November 2023. Pp. 1315–1316.
4. Cendrillon by Jules Massenet – Act 1 – PromFest 2023 / PromFest. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=fZbg2QejNmg> (дата звернення: 18.01.2024).
5. Cendrillon by Jules Massenet – Act 2 – PromFest 2023 / PromFest. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=N1ePIhsXUnw> (дата звернення: 18.01.2024).
6. Endla Teater. URL: <https://www.endla.ee> (дата звернення: 18.01.2023).
7. History Of The Proms / Proms. The world’s Greatest classical music festival URL: <https://www.bbc.co.uk/programmes/articles/1sgMxZvFzHqG3Y1HktMfg6w/history-of-the-proms> (дата звернення: 03.05.2024).
8. Hofbauer C. Cendrillon Review. *Orpheus Magazine*, November/December 2023. Pp. 86.
9. Jaakson R. Aktuaalne Pärnumaal intervjuu: Jüri Nael. URL: https://parnu.treeraadio.ee/kordus/11414/aktuaalne-parnumaal-intervjuu-juri-nael?fbclid=IwAR0zucPrUM68w4JTvNRQcAl8UEfu13_P0FfwrnNKE1WrsTSI1mXnyNS43Bk (дата звернення: 19.01.2024).
10. Nurms M. Eesti esietendus tädna, juba kell 16.10.09.2023. URL: <https://www.facebook.com/madisenurms/videos/1034402940889074> (last accessed: 28.11.2023).
11. Pehk E. Facebook Ooperisxpradele suunatud rahvusvaheline ooperimuusika festival Pärnus. URL: <https://www.facebook.com/promfest/> (дата звернення: 04.05.2024).

REFERENCES

1. Kachurynets, L. V. (2024). Dyrhentska proiektna diialnist u XX – na pochatku XXI stolit [Conducting Project Activities in the 20th and Early 21st Centuries]. Extended abstract of candidate’s thesis. Kyiv: KNUKiM. URL: <https://drive.google.com/file/d/1LkMRiwWAAyerdKJCWn7MvuxIhagK0VA/view> (last accessed: 22.06.2024) [in Ukrainian].
2. Aavik A. Tuhkaprints ja Unistuste Triinu. 2023. URL: <https://www.sirp.ee/s1-artiklid/c5-muusika/tuhkaprints-ja-unistuste-triinu/?fbclid=IwAR1pnFхmy2gqXZ4YtbKYy5jPmYT0UDZTwL-CcDXtcpC1wWTS0aZfHORJtYU> (last accessed: 28.12.2023) [in Estonian].

3. Allison, J. Estonia Parnu. Opera. November 2023. pp. 1315–1316 [in Estonian].

4. Cendrillon by Jules Massenet – Act 1 – PromFest 2023 / PromFest. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=fZbg2QejNmg> (last accessed: 18.01.2024) [in English].

5. Cendrillon by Jules Massenet – Act 2 – PromFest 2023 / PromFest. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=N1ePIhsxUnw> (last accessed: 18.01.2024) [in English].

6. Endla Teater. URL: <https://www.endla.ee> (last accessed: 18.01.2023) [in Estonian].

7. History Of The Proms / Proms. The world's Greatest classical music festival URL: <https://www.bbc.co.uk/programmes/articles/1sgMxZvFzHQQ3Y1HktMfg6w/history-of-the-proms> (last accessed: 03.05.2024) [in English].

8. Hofbauer, C. (2023). Cendrillon Review. *Orpheus Magazine*, pp. 86 [in German].

9. Jaakson, R. Aktuaalne Pärnumaal intervjuu: Jüri Nael. URL: https://parnu.treraadio.ee/kordus/11414/aktuaalne-parnumaal-intervjuu-juri-nael?fbclid=IwAR0zucPrUM68w4JTvNRQcAl8UEfu13_P0FfwrBNKE1WrsTS11mXnyNS43Bk (last accessed: 19.01.2024) [in Estonian].

10. Nurms, M. Eesti esietendus tädna, juba kell 16.10.09.2023. URL: <https://www.facebook.com/madisnurms/videos/1034402940889074> (last accessed: 28.11.2023) [in Estonian].

11. Pehk, E. Facebook Ooperisxpradele suunatud rahvusvaheline ooperimuusika festival Pärnus. URL: <https://www.facebook.com/promfest/> (last accessed: 04.05.2024) [in Estonian].